

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR AB „LIETUVOS DRAUDIMAS“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2026-06-12 Nr. 429-197
Vilnius

Lietuvos bankas gavo prašymą išnagrinėti vartojimo ginčą, kurio šalys yra X. X. (toliau – pareiškėjas) ir AB „Lietuvos draudimas“ (toliau – draudikas).

Sprendimo santrauka¹

Ginčas kilo dėl draudiko sprendimo, apskaičiuojant draudimo išmoką už eismo įvykio metu apgadintą automobilį, taikyti nusidėvėjimą naujoms originalioms keičiamoms dalims. Įvertinus šalių paaiškinimus, pateiktus įrodymus, taikytiną teisinį reguliavimą ir teismų praktiką, nustatyta, kad draudiko sprendimas taikyti nusidėvėjimą naujoms originalioms dalims laikytinas pagrįstu, o pareiškėjo reikalavimas draudimo išmoką apskaičiuoti netaikant nusidėvėjimo atmestinas.

N u s t a t y t a:

Esminės faktinės kilusio ginčo aplinkybės

2026 m. sausio 8 d. eismo įvykio metu buvo apgadintas pareiškėjo automobilis. Pareiškėjas kreipėsi į eismo įvykio kaltininko automobilio valdytojų civilinę atsakomybę įprastine transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo (toliau – TPVCAPD) sutartimi apdraudusį draudiką dėl žalos atlyginimo.

Draudikas informavo pareiškėją apie apskaičiuotą draudimo išmoką – 6 911,47 Eur², ir nurodė, jog keičiamoms naujoms originalioms dalims taikomas 16,79 proc. nusidėvėjimas.³

Pareiškėjas nesutiko su draudiko pritaikytu nusidėvėjimu.

Draudikui netenkinus pareiškėjo pretenzijos, pareiškėjas kreipėsi į Lietuvos banką, prašydamas išnagrinėti kilusį ginčą. Atkreiptinas dėmesys, kad pareiškėjas kreipimesi į Lietuvos banką neginčijo nustatyto nusidėvėjimo procento dydžio, tačiau nesutiko su jo taikymu iš esmės.

Ginčo reikalavimai

Įpareigoti draudiką draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjo automobiliui padarytą žalą, apskaičiuoti netaikant nusidėvėjimo.

Ginčo šalių pateikti paaiškinimai

Pareiškėjas teigia, kad automobiliui galioja gamyklinė garantija, kuri būtų prarasta automobilį remontuojant neoriginaliomis arba naudotomis dalimis. Pareiškėjo teigimu, gamintojo reikalavimu garantijai išlaikyti privaloma naudoti tik naujas originalias dalis, todėl nusidėvėjimo taikymas pažeidžia pareiškėjo teisę į tinkamą žalos atlyginimą.

Draudikas atsiliepiame prašė pareiškėjo reikalavimą atmesti kaip nepagrįstą, nurodydamas, kad nagrinėjamu atveju nusidėvėjimas taikytas sąžiningai ir vertintas individualiai, atitinka teisės aktuose nustatytą reglamentavimą ir teismų praktiką.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos

¹ Santraukoje pateikiamas tik trumpas nagrinėto vartojimo ginčo apibendrinimas. Norint suprasti ir (ar) įvertinti sprendime aptariamas aplinkybes, sprendimo dėl šio ginčo esmės pagrindus ir motyvus, būtina tinkamai susipažinti su viso sprendimo turiniu.

² Bendros automobilio remonto išlaidos — 6 664,03 Eur, kompensacija už prekinės vertės praradimą — 247,44 Eur.

³ Naujų dalių nusidėvėjimo suma — 730,83 Eur.

banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Lietuvos bankas ginčo nagrinėjimo proceso metu neatlieka Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 42¹ straipsnyje reglamentuotų patikrinimų, skirtų faktinėms aplinkybėms, susijusioms su Lietuvos banko prižiūrimo finansų rinkos dalyvio galimu Lietuvos banko kompetencijai priskirtų teisės aktų reikalavimų pažeidimu, nustatyti ir įvertinti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Teisinis vertinimas

*Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti, ar **draudikas, apskaičiuodamas draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjo automobiliui padarytą žalą, pagrįstai taikė nusidėvėjimą naujoms originalioms dalims.***

TPVCAPD reglamentuoja TPVCAPD įstatymas (toliau - TPVCAPDĮ) ir jį įgyvendinančių teisės aktų (Eismo įvykio metu padarytos žalos administravimo ir draudimo išmokos mokėjimo taisyklių⁴ (toliau - Taisyklės) ir kt.) nuostatos.

Pagal TPVCAPD sutartį, kaip nuostolių draudimo sutartį, mokama draudimo išmoka yra skirta atlyginti žalą, per eismo įvykį padarytą asmeniui, turtui ir neturtinei žalai, taip pat nuostoliams, atsiradusiems kaip eismo įvykio padarinys, kompensuoti (TPVCAPDĮ 2 straipsnio 2 ir 5 dalys).

Pagal Taisyklių 15 punktą, žalos dėl turto sugadinimo, kai jį remontuoti ekonomiškai tikslinga, atlyginimo dydis nustatomas pagal turėtas sugadinto turto remonto išlaidas, būtinas turto rinkos vertei iki eismo įvykio atkurti. Jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo sugadintą transporto priemonę remontuoja pas draudiko ar Biuro rekomenduotą remonto paslaugų teikėją arba pasirinktą remonto paslaugų teikėją, kuriam draudikas ar Biuras raštu pritarė, keičiamų sugadintų dalių ir (ar) dalių nusidėvėjimas neskaičiuojamas, jeigu nėra galimybių jų suremontuoti, kad atlikus remontą sugadintos detalės ir (ar) dalys atitiktų techninius aktyvios ir pasyvios saugos reikalavimus, ir nėra galimybių remontui naudoti dėvėtų ar neoriginalių dalių ir (ar) dalių, atitinkančių techninius aktyvios ir pasyvios saugos reikalavimus.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra konstatavęs, jog žala dėl transporto priemonės sugadinimo, be kita ko, apima išlaidas keičiamoms dalims ar detalėms, reikalingoms suremontuoti (atstatyti) dėl kalto asmens veiksmų sugadintą turtą. Sugadinto turto vertės atkūrimas iki įvykio reiškia, kad būtina atsižvelgti į automobilio dalių ar dalių nuvertėjimą dėl eksploataavimo iki įvykio. Toks aiškinimas atitinka visiško žalos atlyginimo funkciją. Visiško žalos kompensavimo principas lemia, kad nukentėjusiajam nuostolių kaip piniginės žalos išraiškos turi būti atlyginama tiek, kiek nukentėjęs asmuo dėl padarytos žalos prarado. Tai reiškia, kad nukentėjusiajam neturi būti priteisiama nei mažiau, nes tokiu atveju nebus tinkamai apgintos asmens teisės, nei daugiau, nes nukentėjęs asmuo nepagrįstai praturtėtų skolininko sąskaita.⁵

Draudikas Lietuvos bankui pateikė duomenis⁶, patvirtinančius, kad automobilio remonto sąmatoje nurodytas dalis buvo galima pakeisti naudotomis dalimis, todėl būtent joms pagrįstai skaičiuotas nuvertinimo procentas. Draudikas pažymėjo, kad dviem pareiškėjo automobilio pakeistoms dalims nusidėvėjimas nebuvo skaičiuojamas nustačius, kad šios dalys iki eismo įvykio neseniai buvo pakeistos naujomis.

Pareiškėjas nurodė, kad naudotų ar naujų neoriginalių dalių naudojimas remontui neatitiktų automobilio gamintojo suteikiamos garantijos automobiliui sąlygų. Pastebėtina, jog pareiškėjas nepateikė objektyvių duomenų apie garantijos galiojimo sąlygas. Kartu dėmesys atkreiptinas į tai, kad Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, vertindama automobilių gamintojų atstovų reikalavimą techninę automobilių priežiūrą ar remontą atlikti tik gamintojų autorizuosose remonto įmonėse, nurodė, kad tokie gamintojų atstovų veiksmai gali būti vertinami kaip konkurencijos taisyklių pažeidimas. Konkurencijos taryba, be kita ko, nurodė: „Draudimas garantijos galiojimą sieti su įpareigojimu automobilio techninę priežiūrą atlikti tik pas įgaliotus atstovus yra numatytas Variklinių transporto priemonių bendrosios išimties reglamente. Šiame ES dokumente įtvirtinta

⁴ Patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 23 d. nutarimu Nr. 795 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. liepos 24 d. nutarimo Nr. 626 redakcija).

⁵ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. liepos 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-240-1075/2019.

⁶ Remonto įmonių patvirtinimai dėl galimybės atlikti remonto darbus naudotomis dalimis.

nuostata, jog automobilių gamintojai negali atsisakyti vykdyti garantinių įsipareigojimų vien dėl to, kad transporto priemonė buvo remontuota ar prižiūrėta nepriklausomame servise arba naudojant neoriginalias atsargines dalis.⁷ Taigi, remiantis minėtu teisiniu reguliavimu ir kompetentingos institucijos išaiškinimu, manytina, jog nėra pagrindo gamintojo automobiliui suteikiamos garantijos galiojimą sieti su būtinybe automobilio remontą atlikti tik gamintojo autorizuotoje remonto įmonėje ar tik naujomis originaliomis dalimis.

Pažymėtina, kad pareiškėjas savo noru pasirinko automobilio remonto darbus atlikti gamintojo atstovybėje naujomis originaliomis dalimis, nepaisydamas, kad automobilių suremontuoti buvo galima nepriklausomose remonto dirbtuvėse, naudojant neoriginalias ar net naudotas dalis (jei jų būklė yra tinkama ir būtų galima išlaikyti automobilio garantiją). Be kita ko, pareiškėjas neteikė jokių kitų objektyvių duomenų ir neįrodinėjo, kad faktiškai nėra galimybių automobilio suremontuoti taip, kad atlikus remontą sugadintos detalės ir (ar) dalys atitiktų techninius aktyvios ir pasyvios saugos reikalavimus, ir nėra galimybių remontui naudoti dėvėtų ar neoriginalių detalių ir (ar) dalių, atitinkančių techninius aktyvios ir pasyvios saugos reikalavimus. Atsižvelgiant į tai, laikytina, kad pareiškėjo nurodyti argumentai nepaneigė draudiko teisės taikyti nusidėvėjimą naujoms originalioms keičiamoms dalimis.

Lietuvos banko vertinimu, draudikas pagrįstai, vadovaudamasis privalomąjį draudimą reglamentuojančių teisės aktų nuostatomis ir formuojama teismų praktika, taikė išskaitą (nusidėvėjimą) už eismo įvykio metu sugadinto pareiškėjui priklausančio automobilio dalių keitimą naujomis originaliomis dalimis.

Išvada

Nustačius, kad nusidėvėjimo už dalis pritaikymas atitinka TPVCAPDĮ, Taisyklėse įtvirtintus bei teismų praktikoje pripažįstamus draudimo išmokos apskaičiavimo principus, pareiškėjo reikalavimas atmetamas kaip nepagrįstas.

Šiame sprendime dėl esminių šalių išdėstytų argumentų ir nurodytų aplinkybių pasisakyta. Kiti šalių argumentai ir (arba) nurodytos aplinkybės neturi esminės reikšmės Lietuvos banko sprendimo teisėtumui ir pagrįstumui, todėl dėl jų Lietuvos bankas plačiau nepasisako. Lietuvos banko pareiga priimti motyvuotą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detalai atsakyti į kiekvieną šalių argumentą ir (ar) teiginį.⁸

Remdamasi tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Licencijavimo skyriaus vadovė,
pavaduojanti departamento direktorių

Agnė Kazlauskienė

⁷ [KONKURENCIJOS TARYBA VERTINA, KOKIOS GARANTINIO APTARNAVIMO SĄLYGOS YRA KELIAMOS NAUJŲ AUTOMOBILIŲ PIRKĖJAMS LIETUVOJE | Konkurencijos taryba](#)

⁸ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. spalio 5 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-382/2010; 2010 m. gruodžio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2010 ir kt.